

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Zubert (przewodniczący)

SSN Konrad Wytrykowski (sprawozdawca)

Ławnik SN Elżbieta Mazur-Orlik

Protokolant Ewa Śliwa

w sprawie G. F. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. – po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2021 r. odwołania obwinionego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 stycznia 2021 r., sygn. akt PK I SD (...).

na podstawie art. 150 § 5 w zw. z art. 171 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Prokurator G. K. zarządzeniem Prokuratora Okręgowego w O. z dnia 10 października 2019 r., sygn. PO V WOS (...) został zawieszony w czynnościach służbowych na okres 6 miesięcy do dnia 10 kwietnia 2020 r. w związku z koniecznością natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych z uwagi na ujawnienie w toku kontroli szeregu zaniedbań i uchybień w nadzorowanych lub prowadzonych postępowaniach przygotowawczych. Ponadto ocena stwierdzonych uchybień wskazywała na uzasadnione podejrzenie

popęłnienia przestępstwa niedopełnienia obowiązków służbowych jak i przestępstw przeciwko dokumentom.

Następnie postanowieniem z dnia 2 grudnia 2019 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego wszczął postępowanie wyjaśniające o czyny z art. 137 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze. W dniu 21 stycznia 2020 r. Prokurator Krajowy wyznaczył Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratora G. F..

W dalszej kolejności, postanowieniem wydany w dniu 13 marca 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wszczął wobec obwinionego G. F. postępowanie dyscyplinarne dotyczące popełnienia deliktów dyscyplinarnych w okresie od marca 2017 r. do 9 października 2019 r. w związku z prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych o sygnaturach: PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...), PR Ds (...).

Na skutek przeprowadzenia powyższego postępowania, ujawnione zostały długotrwałe okresy rażącej bezczynności, jak również delikt dyscyplinarny polegający na uchybieniu godności urzędu prokuratora. Delikt ten dotyczył poświadczenia nieprawdy w okresie od stycznia 2018 r. do stycznia 2019 r. w Systemie Informatycznym Prokuratury oraz poświadczeniu nieprawdy w dniu 31 grudnia 2019 r. w protokole wyjaśnień podejrzanego w sprawie PR Ds (...), w zakresie daty przeprowadzenia przesłuchania.

Jednocześnie, w Prokuraturze Okręgowej w Ł. nie zakończone zostało śledztwo o sygn. PO Ds (...) o czyny z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz o czyn z art. 276 k.k.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2020 r., sygn. PK SD (...) Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2020 r. wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego z dnia 24 marca 2020 r., sygn. RP RD (...), przedłużył zawieszenie obwinionego w czynnościach na dalszy niezbędny

okres, tj. do dnia 10 października 2020 r. Postanowienie to zostało zaskarżone odwołaniem przez prokuratora G. F..

Postanowieniem z dnia 27 października 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II DO 97/20, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Wnioskiem z dnia 18 grudnia 2020 r. (sygn. akt RP RD (...)) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z wnioskiem o przedłużenie na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 10 kwietnia 2021 r. zawieszenia w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. G. F. .

W wyniku rozpoznania powyższego wniosku, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, postanowieniem wydanym 7 stycznia 2021 roku, sygn. akt PK SD (...), przedłużył zawieszenie obwinionego w czynnościach na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 10 marca 2021 r.

Następnie, odwołaniem złożonym w dniu 27 stycznia 2021 roku, powyższe postanowienie zaskarżył obwiniony prokurator G. F. . Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. obrazę art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze, poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający przedłużenie okresu zawieszenia obwinionego w czynnościach służbowych do dnia 10 marca 2021 r. - podczas gdy dotychczas nie został mu przedstawiony i ogłoszony żaden zarzut dyscyplinarny, nie wykonano z obwinionym, jako zawieszonym w czynnościach prokuratorem, żadnej czynności procesowej, zaś waga i rodzaj przewinień, które legły u podstaw pierwotnego zarządzenia Prokuratora Okręgowego w O. nr (...) z dnia 10 października 2019 r., sygn. PO (...), PO WOS (...), o zawieszeniu obwinionego w czynnościach prokuratora, jak i kolejnych postanowień o przedłużeniu tego okresu, w tym postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 stycznia 2021 r., sygn. akt PK I SD (...) – prowadzą do wniosków przeciwnych;
2. obrazę art. 96 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze, która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, polegającą na zaniechaniu zawiadomienia obwinionego o posiedzeniu w

przedmiocie rozpoznania wniosku rzecznika dyscyplinarnego o przedłużenie okresu zawieszenia w czynnościach prokuratora, w sytuacji gdy, co prawda obecność prokuratora, którego orzeczenie dotyczy nie jest na takim posiedzeniu obowiązkowa, lecz udział w nim, zgodnie z dyspozycją art. 96 § 2 k.p.k., jest uprawnieniem strony broniącej swoich praw i interesów, co oznacza, że należy ją o terminie posiedzenia, zawiadomić, przy czym doręczenie takiego zawiadomienia wystosowanego w odpowiednim terminie umożliwiającym prokuratorowi stawiennictwo na posiedzeniu jest obowiązkiem sądu dyscyplinarnego, zaś brak takiego powiadomienia musi być traktowany, jako rażące naruszenie materialnego prawa do obrony z art. 6 k.p.k.

Podnosząc powyższe obwiniony wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 stycznia 2021 r., sygn. PK SD (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z przepisem art. 150 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r., poz. 740 ze zm.) od postanowienia sądu dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia prokuratora w czynnościach przysługuje odwołanie.

Wedle przepisu art. 150 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze, prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków.

Zasadnie wskazuje się w literaturze przedmiotu, że „zawieszenie w czynnościach spełnia dwojakie funkcje. Po pierwsze, chroni autorytet prokuratury, a także dalej jeszcze idący interes publiczny przed szkodami, jakie mogłoby spowodować pełnienie funkcji prokuratorskich przez obwinionego, stojącego przecież pod dyskwalifikującym go zarzutem. (A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny, Prawo o prokuraturze. Komentarz, 2017, s. 558).

Zgodnie natomiast z przepisem art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze, zawieszenie prokuratora w czynnościach,

w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres.

Zatem jednym z podstawowych obowiązków sądu odwoławczego jest stwierdzenie, czy w danym stanie faktycznym wystąpiła przesłanka uzasadnionego przypadku, która wpływałaby na konieczność dalszego przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych.

Przenosząc treść powyższych rozważań na grunt niniejszej sprawy nie zasługiwała na uwzględnienie przez Sąd Najwyższy argumentacja podniesiona przez obwinionego w uzasadnieniu odwołania. Wbrew twierdzeniom obwinionego, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym zasadnie przyjął, że wobec prokuratora G.F. zachodzi uzasadniony przypadek przemawiający za przedłużeniem zawieszenia go w czynnościach na dalszy, niezbędny okres.

Ustawowa przesłanka uzasadnionego przypadku, opisana w art. 150 § 3 ustawy – Prawo o prokuraturze, usprawiedliwiająca przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, występuje w każdej sytuacji, w której prokurator jest podejrzany o popełnienie przestępstwa, a przynajmniej takiego przewinienia dyscyplinarnego, którego dokonanie poważnie naraziłoby na szwank wizerunek urzędu prokuratorskiego. Zdaniem Sądu Najwyższego, powyższa definicja ma zastosowanie w niniejszym postępowaniu.

Stanowisko obwinionego, który braku zasadności i braku konieczności przedłużenia okresu zastosowania zawieszenia w czynnościach służbowych, upatrywał właśnie w charakterze i wadze uchybień, które legły u podstaw pierwotnej decyzji o zawieszeniu w czynnościach oraz dotychczasowej drodze zawodowej i jego warunkach osobistych, uznać należało za błędne. Zgromadzone w niniejszej sprawie materiały wskazują bowiem, że postępowanie dyscyplinarne nie zostało zakończone, natomiast równolegle toczy się śledztwo w sprawie popełnienia przez prokuratora G. F. przestępstw z art. 231 § 1 k.k., art. 271 § 1 k.k. i art. 276 k.k. Waga przewinień dyscyplinarnych uzasadnia w pełni wystąpienie w sprawie przesłanki uzasadnionego przypadku, o której mowa w art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze.

Nie ma zatem racji skarżący, który w treści odwołania umniejsza charakter zarzucanych mu czynów i zdaje się nie dostrzegać szkody, jaką dalsze pełnienie

przez niego obowiązków służbowych może wyrządzić zarówno prowadzonym przez niego postępowaniom, jak i samej instytucji prokuratury. Jak słusznie podkreślił w uzasadnieniu postanowienia z dnia 7 stycznia 2021 roku, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, poczynione dotychczas ustalenia i charakter deliktów dyscyplinarnych, co do których toczy się postępowanie, jak też przypuszczenie, że mogło dojść także do popełnienia przestępstwa przez prokuratora, wyznaczają wystarczający poziom negatywnego ładunku uprawniającego do stwierdzenia, że w przedmiotowej sprawie zachodzi szczególny przypadek, o którym mowa w art. 150 § 3 ustawy – Prawo o prokuraturze.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy nie uwzględnił odwołania obwinionego w oparciu o wskazany zarzut.

Nie zasługiwał na uwzględnienie także drugi podniesiony przez obwinionego zarzut, dotyczący obrazy art. 96 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze.

Należy w tym miejscu zauważyć, że instytucja zawieszenia w czynnościach oraz kwestie związane z przedłużeniem zawieszenia na dalszy niezbędny okres zostały uregulowane w przepisach art. 150 § 1-8 ustawy Prawo o prokuraturze. Podkreślić należy, że samo postępowanie w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach nie zostało odrębnie uregulowane w ustawie Prawo o prokuraturze. Z tej przyczyny, we wskazanym zakresie, na podstawie art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze, odpowiednie zastosowanie znajduje przepis art. 96 § 1 i 2 k.p.k. Zgodnie z treścią powyższego przepisu, strony oraz osoby niebędące stronami, jeżeli ma to znaczenie dla ochrony ich praw lub interesów, mają prawo wziąć udział w posiedzeniu wówczas, gdy ustawa tak stanowi, chyba że ich udział jest obowiązkowy (art. 96 § 1 k.p.k.). W pozostałych wypadkach strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawia, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 96 § 2 k.p.k.).

Przypomnieć należy, że na posiedzeniu przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym nie przeprowadza się postępowania dowodowego i z uwagi na sposób procedowania w tego rodzaju sprawach, udział stron w posiedzeniu w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach nie jest konieczny. Brak jest przepisu szczególnego ustawy Prawo o prokuraturze bądź

procedury karnej stosowanej odpowiednio na zasadzie art. 171 pkt 1 tej ustawy, który przewidywałby istnienie takiego obowiązku lub uprawnienia. Obwiniony nie był uprawniony na podstawie odrębnego przepisu do wzięcia udziału w posiedzeniu w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach służbowych. Możliwość wzięcia w nim udziału jest przewidziana wyłącznie w przypadku, gdyby obwiniony stawiał się na posiedzeniu. Na marginesie należy zauważyć, że przepisy art. 117 § 1 i 2 k.p.k. i art. 339 § 5 k.p.k. nie wprowadzają obowiązku zawiadamiania stron o posiedzeniu w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach na dalszy niezbędny okres. Strony postępowania mają możliwość wzięcia udziału w powyższym posiedzeniu, jeżeli stosownie do treści stosowanego odpowiednio przepisu art. 96 § 1 i 2 k.p.k., stawia się na nim. Sąd Najwyższy podzielił w tym zakresie ugruntowany w piśmiennictwie pogląd wskazujący, że jeżeli ustawa nie określa udziału stron w posiedzeniu, mają one prawo do udziału w tym forum, gdy stawia się na nim; strony powinny zatem same dowiedzieć się o terminie i miejscu posiedzenia; w takich wypadkach stron nie zawiadamia się o posiedzeniu, a ich niestawiennictwo nie tamuje przeprowadzenia posiedzenia (J. Skorupka [w:] R. Stefański (red.), S. Zabłocki (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166, Warszawa 2017, s. 1072).

W związku z powyższym, zarzut obrazy art. 96 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze, nie zasługiwał na uwzględnienie.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.